

1

การศึกษาการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการแห่งประเทศไทย

นายศิระ น้ำมังคละกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพาณิชยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-648-2

010174

๑๑๖๕๓๒๑๖๙

A STUDY ON PERSONNEL ADMINISTRATION OF
TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

Mr. Sira Namangkalakul

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Commerce
Department of Commerce
Graduate School
Chulalongkorn University
1985
ISBN 974-564-648-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการบริหารงานบุคคลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 โดย นายศิริระ นำมังคลากุล
 ภาควิชา พาณิชยศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา คุณวนิดา สติตานนท์
 รองศาสตราจารย์พรมพิไล คุณพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุญาตให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *พันธุ์ พันธุ์* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *น.ส. ไวนิชกุล* ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ ดร. นราศรี ไวนิชกุล)

..... *น.ส. สมิธินันท์* กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์นฤมล สมิธินันท์)

..... *น.ส. แพทยานนท์* กรรมการ
 (คุณประพันธ์ศักดิ์ แพทยานนท์)

..... *น.ส. วนิดา* กรรมการ
 (คุณวนิดา สติตานนท์)

..... *น.ส. พิไล* กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์พรมพิไล คุณพันธุ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการบริหารงานบุคคลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ชื่อผู้สืบทอด	นายศิริชัย น้ำมังคละกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	คุณวันิศา สวัสดิวนิท
	รองศาสตราจารย์พรหมพิไล คุณาภรณ์
ภาควิชา	พาณิชยศาสตร์
ปีการศึกษา	2527

บพคดยอ

อุดสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศ
ที่สำคัญยิ่ง เป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และเป็นกลไกอัน
สำคัญของรัฐในการลดดุลย์การค้าและนำรายได้เข้าประเทศไทย หน่วยงานที่จะพัฒนาและส่งเสริม
อุดสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
แต่ความสำเร็จของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารงานบุคคล
เพาะกาย เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าและ
เป็นทรัพยากรที่จำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างยั่งไถลชิค ตั้งนั้นจึงต้องศึกษาการบริหาร
งานบุคคลถึงปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะวิธีการและขั้นตอนในการบริหารงาน
บุคคลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อันเป็นรัฐวิสาหกิจที่ขยายตัวและขยายให้ประเทศไทยเกิด
รายได้เป็นอย่างมาก การวิจัยได้ศึกษาข้อมูลปัจจุบันโดยการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถาม เพื่อ
สำรวจความคิดเห็นของบุคลากร และข้อมูลทุกด้านโดยการค้นคว้าและรวบรวมจากค่ารา หนังสือ
วารสาร เอกสารต่าง ๆ ได้แก่ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ ของการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าในเรื่องการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน ยึดหลักคุณธรรม เน้น
ความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ ตลอดจนบรรจุเป็นพนักงานได้เหมาะสมตรงกับตำแหน่งหน้าที่
พนักงานส่วนใหญ่เห็นว่าควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมอย่างยั่งยืน แต่ไม่ได้ประเมินผลลัพธ์การฝึก
อบรมทุกครั้ง การบริหารค่าจ้างและเงินเดือนมิได้เป็นไปตามหลักการบริหารค่าจ้างและ

เงินเดือนจะดีกว่าเป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสูงนั้นด้วย ถ้านำการประชุมเมื่อผลการปฏิบัติงานมีหลักเกณฑ์และแบบพ่อรุ่น แต่ไม่ได้ปฏิบัติอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ก็ทำให้หนังสือไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการเสื่อม化และแผนงบประมาณ ให้สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายที่ต้องการ รวมถึงความสามารถ ระบบอาชญากรรม ประสบการณ์ และมีความยุติธรรม สร้างศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ ในด้านระเบียบวินัยการตรวจสอบ และสม่ำเสมอ

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ตามสมมติฐานปรากฏว่า

1. หนังสือต้องการให้เพิ่มสวัสดิการให้มากขึ้น และปรับปรุงแก้ไขสวัสดิการบางประเพท เมื่อองจากสวัสดิการที่ กทท. จัดให้นั้น ยังมีประเภทสวัสดิการน้อยไม่เพียงพอ กับความต้องการของหนังสือ และสวัสดิการบางประเพทยังมีข้อบกพร่องในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดให้กับหนังสือ ตลอดจนความไม่เพียงพอของอุปกรณ์ สถานที่ และบุคลากร ในการจัดสวัสดิการประเพทนั้น ๆ

2. ผู้ที่ได้รับการบรรจุเป็นหนังสือของ กทท. มีคุณสมบัติเหมาะสมสมตรงกับตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพราะหนังสือมีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะค่าแห่งทางคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตามที่ กทท. กำหนด

จากการวิจัยสามารถสุปช้อ เสนอแนะในการแก้ปัญหาได้ดังนี้

1. สรุคว่าสนับสนุนด้านงบประมาณให้สอดคล้องกับปริมาณงานและภาระกิจที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งครอบคลุมภารกิจที่ก่อให้เกิดภาระ ให้ให้ได้อัตราภารกิจลังเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ส่วนในด้านการสรรหาหนังสือควรกระจายข่าวการประกาศรับสมัครงานให้ทราบกันอย่างทั่วถึง และดึงดูดความสนใจ

2. การคัดเลือกบุคคล ควรจัดมีมาตรฐานในการคัดเลือกที่มีความถูกต้องและยุติธรรม เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ระบบอุปถัมภ์

3. การบรรจุแต่งตั้งควรจัดให้มีการค้ำประกันด้วยบุคคลโดยไม่จำกัดวง阔ทรัพย์ ในตำแหน่งที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน

4. การฝึกอบรม ควรจัดให้มีการอบรมที่จำเป็นและตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๕. การประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรแจ้งให้หนังสานทราบผลการและวิธีการ
ตลอดจนศึกอบรมผู้ประมีน โดยมีการบันทึกผลงานของหนังสานอย่างสม่ำเสมอ และนำไปใช้
ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลอีก ๗
๖. สวัสดิการ ควรจัดสวัสดิการให้สนองความต้องการของพนักงานโดยย่างที่สูง
และปรับปรุงเงื่อนไข วิธีการ ตลอดจนบุคลากรในการจัดสวัสดิการบางประเภท
๗. ระเบียบวินัย ให้มีมาตรการลงโทษหนังสานผู้กระทำความผิดทางวินัยอย่างจริง
จัง และควบคุมให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยในแนวทางเดียวกันทุกคน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ABSTRACT

The tourist industry in Thailand is a vital source of foreign exchange, a factor that plays a significant role in national economic development, and an important means in the government's efforts to reduce the balance of trade deficit and increase revenues. The agency which can develop and promote the further advancement of the tourist industry is the Tourism Authority of Thailand (TAT). However, the success of the Tourism Authority in part depends on personnel administration since people are a critical factor in an organization's success and advancement and a resource that must be given close attention. Thus, there is a need for study of personnel administration to identify problems and difficulties as well as to suggest guidelines for corrections and improvements.

The purpose of this thesis is to study the features of the methods and procedures of personnel administration used by the Tourism Authority of Thailand, an expanding state enterprise which contributes greatly to government revenues. Primary data for this research were obtained by means of interviews and questionnaires used to make a survey of the ideas and opinions of TAT personnel. Secondary data were researched and collected from textbooks, journals, and various documents pertaining to the rules, regulations, announcements and directives of TAT and related government agencies.

In summary, the results of the research show that staff recruitment and selection are based on principles of personal morality, with major emphasis placed on knowledge and ability, and that staff are appropriately assigned to the right jobs. Most personnel strongly feel that they should receive more training but follow-up evaluation is not always made after each training course. The administration of wages and salary do not follow the principles of wages and salary but they are determined by the Ministry of Finance, with the approval of the Cabinet. Evaluation of staff performance is based on sound criteria and structure but is not carried out seriously and consistently, resulting in opposition among most personnel. Promotion and transfer are based on the criteria of level of knowledge and ability, seniority, experience, and are fairly administered. Employee welfare and benefits are inadequate. The system of discipline should be strict and consistent.

Based on two hypotheses, study and analysis revealed the following:

1. Personnel want an increase in welfare and benefits and various improvements in some categories due to the fact that the welfare and benefits provided by TAT have not enough categories for the needs of personnel. Some categories still contain flaws in the criteria and conditions by which welfare and benefits are provided for personnel as well as a lack of adequate equipment, facilities and staff in those categories.

2. Persons appointed to the staff of TAT have qualifications commensurate with their positions and duties because personnels have general qualifications and those qualifications or experiences established by TAT for those positions.

From this research, suggestions for solutions to various problems can be summarized as follows:

1. The government should provide budget support commensurate with TAT's increasing volume of work and responsibilities as well as the scope of manpower levels so as ensure sufficient and efficient manpower. In staff recruitment there should be wider publicity of announcements of job openings so that more people are informed and more attention is attracted.
2. Standards should be set for staff selection so as to ensure correctness and fairness and to avoid favoritism.
3. The assignment of personnel to positions that involve flying responsibilities should require only a guarantor instead of also requiring a financial guarantee.
4. Training should be provided as necessary and in accordance with the needs of the participants.
5. Personnel should be informed of the criteria and methods used in performance evaluation and evaluators should receive training; also, personnel performance should be recorded on a regular basis and made use of in other areas of personnel administration.
6. The provision of welfare and benefits should meet the needs of all personnel; in some categories improvements should be made in the criteria and methods used in providing welfare and benefits as well as in the staff responsible.
7. Punitive measures against disciplinary offenders should be seriously applied and disciplinary controls should be applied to all personnel on a uniform basis.

กิติราธรรมปัจจุบัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกเข้าใจคือวิชาความรู้ทางวิชาชีวศึกษา สมรรถนะ และ
รองศาสตราจารย์พรหมพิไล คุณาภรณ์ ที่ให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไวนิชกุล
รองศาสตราจารย์ฤทธิ์ สมิตินันทน์ และคุณประพันศักดิ์ พทยานนท์ ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการ
การสอบวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ผู้เขียนได้รับความร่วมมือในการหาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์
วิจัย จากกองบริหารบุคคล รวมทั้งหนังสืองานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทุกท่าน ที่ได้
 slave เวลาให้ข้อมูล และกรอกแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจ รวมทั้งคุณวีณา
 ณ ไฟกาลกิจ ที่ได้ช่วยเหลือผู้เขียนคลอเคล้าที่ทำวิทยานิพนธ์ และผู้ที่มิได้กล่าวนามในที่นี้
 ซึ่งทุกท่านมีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมถุกประสงค์ ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ท้ายที่สุดนี้ ส่วนที่จะประযุกษาที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เขียนขอขอบให้แต่
 พ่อ แม่ อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน หากมีข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเกิดขึ้นด้วยประการใด
 ก็ต้องขออภัย ผู้เขียนขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศิริระ น้ำมังคละกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๙
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๗
กิติกรรมประจำ.....	๘
รายการตารางประจำรอบ.....	๙
รายการภาพประจำรอบ.....	๑๙
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
๒ การคาดการณ์แนวโน้มของเศรษฐกิจโลกและประเทศไทย.....	๖
๓ การบริหารงานบุคคล	
- กระบวนการบริหารงานบุคคล.....	๒๓
- การบริหารงานบุคคลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.....	๔๔
๔ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๙๓
๕ บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....	๑๖๗
บรรณานุกรม.....	๑๗๗
ภาคผนวก.....	๑๘๐
ประวัติผู้เขียน.....	๑๙๙

**ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนพนักงานจำแนกตามระดับ	4
2 แสดงอัตรากำลังพนักงานกองบริหารงานบุคคลของ กฟผ.	46
3 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามฝ่ายและระดับของพนักงาน.	94
4 แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแยกตามระดับของพนักงาน.....	95
5 แสดงสถานภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	96
6 แสดงจำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	97
7 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	98
8 แสดงอัตราเงินเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	99
9 แสดงระยะเวลาในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	100
10 แสดงการเคยผ่านการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	103
11 แสดงแหล่งที่มาให้ทราบข่าวการรับสมัครงาน.....	104
12 แสดงถึงวิธีการผ่านการคัดเลือก.....	105
13 แสดงความคิดเห็นของการสอบคัดเลือก.....	106
14 แสดงความคิดเห็นของการสอบคัดเลือก (แยกตามฝ่าย)	107
15 แสดงระดับวุฒิที่ต้องการในตำแหน่งต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	108
16 แสดงระดับวุฒิที่ต้องการในตำแหน่งต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม (แยกตามฝ่าย)	109
17 แสดงความคิดเห็นของงานที่ทำนั้นเหมาะสมกับความรู้ความสามารถหรือไม่	110
18 แสดงความคิดเห็นของงานที่ทำนั้นเหมาะสมกับความรู้ความสามารถหรือไม่ (แยกตามฝ่าย)	111
19 แสดงการใช้ความรู้ความสามารถทำงานในตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	112
20 แสดงการใช้ความรู้ความสามารถทำงานในตำแหน่งของผู้ตอบ แบบสอบถาม (แยกตามฝ่าย)	113
21 แสดงความเหมาะสมของเงินเดือนกับงาน.....	114

ตารางที่	หน้า
22 ผลของความเข้าใจถึงหน้าที่และวิธีปฏิบัติงานในตำแหน่งงานของผู้ดูแลแบบสอบถาม	115
23 แสดงการมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชา	116
24 แสดงการได้รับการปฐมนิเทศ	117
25 แสดงการฝึกอบรมเพิ่มเติม	118
26 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพิ่มเติม	120
27 แสดงความพอใจในการฝึกอบรม	122
28 แสดงถึงสาเหตุของความไม่พอใจในการฝึกอบรม	123
29 แสดงการประเมินผลกระทบจากการฝึกอบรม	125
30 แสดงหลักเกณฑ์การประเมินผลกระทบการปฏิบัติงานพนักงานเพื่อใช้ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน	126
31 แสดงความคิดเห็นในการประเมินผลกระทบการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน	128
32 แสดงความคิดเห็นในการประเมินผลกระทบการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน (แยกตามฝ่าย)	129
33 แสดงคะแนนที่ผู้ดูแลแบบสอบถามให้เหตุผล ในการเห็นด้วยต่อการประเมินผลกระทบการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน	130
34 แสดงคะแนนที่ผู้ดูแลแบบสอบถามให้เหตุผลของความไม่เห็นด้วยต่อการประเมินผลกระทบการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน	132
35 แสดงการเลื่อนตำแหน่งและโอนย้าย	134
36 แสดงจำนวนปีที่ได้ดำรงตำแหน่ง	135
37 แสดงจำนวนครั้งที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง	136
38 แสดงจำนวนครั้งที่ได้รับการโอนย้าย	137
39 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งและโอนย้าย	138
40 แสดงความเหียงของของเงินเดือนต่อการยังชีพ	140
41 แสดงความพอใจในประเภทสวัสดิการ	141

ตารางที่		หน้า
42	แสดงความไม่พอใจในเบบทรัสนิยมสังคมการที่ กทก. จัดให้.....	142
43	แสดงการจัดสวัสดิการของ กทก. แก่ผู้ปฏิบัติงาน.....	145
44	แสดงความต้องการประเททสวัสดิการเพิ่มเติม.....	146
45	แสดงประเททสวัสดิการที่ต้องการเพิ่มเติม.....	147
46	แสดงการทราบ ระเบียบ วินัย ข้อบังคับ.....	149
47	แสดงความเห็นชอบของระเบียบ วินัย ข้อบังคับ.....	150
48	แสดงจำนวนพนักงานที่มีคุณสมบัติ เห็นชอบตรงกับตำแหน่งหน้าที่ ในฝ่ายบริหาร.....	164
49	แสดงจำนวนพนักงานที่มีคุณสมบัติ เห็นชอบตรงกับตำแหน่งหน้าที่ ในฝ่ายการตลาด.....	164
50	แสดงจำนวนพนักงานที่มีคุณสมบัติ เห็นชอบตรงกับตำแหน่งหน้าที่ ในฝ่ายวางแผนและพัฒนา.....	165

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

รายชื่อเรื่อง ภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงผังการจัดรูปองค์กร กกท.	17
2 แสดงอัตราภาระลังของภารท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย